

tenere Dyn. & Jacob. de Aret. idem Bart. in *Authent. de hered. ab intestat. venien. cap. 2. versic. Reliquum. Collat. 9.* tenet etiam Glossa ordinaria in leg. 1. §. final. ff. *Si pars hereditat. petat.* Glos. etiam ordinar. in *Authent. De hered. ab intestat. venien. cap. Si igitur defunctus. el. 2. vers. Si autem.* in verb. *Fratres. Collat. 9.* & ibi Jacob. de Bello. in *dist. versic. Reliquum. 2. column. 1. quest. idem Jacob. de Bello. in dist. §. Si verò neque. 1. quest. Spec. in tit. de Success. ab intestat. §. 1. vers. Nunc de collateralibus. num. 13.* qui videtur residere in ista opinione: & ibi ejus Additionator: Bald. in *cap. 1. 2. column. num. 4. de Success. feud. in lib. 1. Feud. item Bald. in cap. 1. §. Is verò 2. column. de Success. fratrum in lib. 2. Feudor. idem Bald. in cap. 1. de Natura Successionis feud. Mathesil. in Tractat. de Success. ab intestat. 10. fol. vers. Secundò dubitatur. ubi dicit hanc esse communem opinionem: & ibi Lud. Bolognin. ejus Additionator. Dyn. in Tractat. de success. ab intestat. 4. column. num. 19. licet ejus verba sint corrupta: Cyn. in Tractat. de Success. ab intestat. penultim. column. licet quoad me non est tractatus Cyn. Nicol. de Ubald. in Tractat. de Success. ab intestato 45. column. num. 2. versic. Sed circa hoc quæro. ubi dicit, hanc esse magis communem opinionem: Bald. in *cap. 1. §. Et quia videmus. 2. column. de His qui feud. dar. poss. in lib. 1. Feudor. Faber. in §. Ceterum. Instit. de Legit. agnat. succes. 1. column. num. 3. ubi dicit, hanc esse magis communem opinionem: & ibi Christoph. penult. column. & istam dicit magis communem opinionem Angel. & Corn. in *dist. Authentic. Cessante Cod. de Legitim. heredib.***

13 Advertendum tamen pro resolutione hujus quæstionis, & totius materiæ successionis ab intestato lineæ collateralis, an ista nostra lex 8. *Taur.* probet aliquam ex prædictis opinionibus? Vel quid disponat, & quis sit verus intellectus ejus? Nam certè dubius videtur ejus sensus, & diversimodè in nostro Regno per doctissimos viros intelligitur. Primus igitur intellectus ad istam legem assignatur per Glossatores, quòd velit disponere, quòd quando quis decedit, relicto fratre vivo, & ex alio fratre mortuo relicto filiiis; illi filii succedunt unà cum fratre vivo, & sic patruo suo, in stirpes, & non in capita: Undè secundum hoc verus sensus est, quòd disponit idem quod jus commune Authenticorum, & sic confirmat dispositionem text. in *Authent. Cessante. Cod.*

(g) Secundum quam judicandum esse etiam defendit Castell. *hic glos. 1. Cifuent. num. 4. Tell. Fernand. num. 3. Roj. de Success. ab intestat. cap. 32. num. 18. & 19. Molin. lib. 3. cap. 7. num. 21. & 22. Matienz. in leg. 5. tit. 8. lib. 5. Recop. Gom. Arias. hic num. 3. & 4. imò, & in stricta dispositione veriore esse Azonis opinionem, eamque hac lege Tauri probari, asserit Velazq. de Avendañ. glos. 1. per totam.*

de Legit. hered. text. in *Authent. Post fratres. 1. & 2. eod. tit. text. in Authentic. de Hered. ab intestat. venien. cap. Si igitur defunctus. el. 2. Collat. 9. text. in leg. 5. in princip. tit. 13. part. 6.* Sed certè ego teneo pro constanti, quòd ista lex nunquam hoc voluit disponere: nam iste casus non erat dubius, sed apertè decisis per jura prædicta; & leges Tauri non fuerunt conditæ nisi pro decidendis magnis dubiis; in quibus erant diversæ opiniones Doctorum, ut ex prædictis patet. Secundus intellectus potest esse quem aliqui nostræ Universitatis DD. ad istam legem signaverunt: scilicet, quòd vellit dicere, quòd in linea collateralis ultra filios fratrum detur repræsentatio, succedendo patruis magnis: Undè, si quis decedat ab intestato, relicto fratre, & ex alio fratre mortuo, & filio ejus mortuo, relicto filio, & sic consobriano in quarto gradu; ille succedet cum fratre vivo, & sic patruo magno ejus, repræsentando personam patris. Sed certè iste intellectus est falsus: quia secundum hoc, ista lex corrigeret jus commune; quia contrarium expressè disponit, imò, quòd ultra filios fratrum in tertio gradu non detur repræsentatio.

Undè, teneo pro constanti, quòd verus & realis intellectus est, quòd ista lex Tauri voluit approbare opinionem Accursii superius tactam tamquam veram, & communem, & corrigere opinionem Azon. & leges Partit. & Fori eam approbantes; & aliud non potest mihi persuaderi, quia in hac dubia, & difficili quæstione erat decisio Regis necessaria: sed ex aliquo errore, vel inadvertentia exempli, aliud sonant verba legis: Et esset plusquam necessarium in hoc Regno, quòd ista lex per Cæsaream majestatem declaretur; sed extante sic ista lege, & verbis ejus, non est dubium nisi quòd lex ista apertè vult quòd Glossator. voluit: scilicet, quòd filii fratrum succedunt unà cum patruis in stirpes, & non in capita: & sic nihil disservit, nec est alicujus momenti. Undè, cum nostra lex apertè non decidat quæstionem nostram in qua sumus: scilicet, qualiter filii fratrum inter se succedant? Dico, quòd licet opinio Accursii sit pura veritas, & equitas, & illa esset communis, tamen in nostro Regno judicandum est secundum opinionem Azon. cum ejus opinio reperiatur approbata per legem Partit. & Fori. (g) Et ista est verissima resolutio in hoc articulo, & materia.

Nec obstant fundamenta contraria; quæ omnia tendunt ad hoc, quòd representatio ita demum habeat locum inter filios fratrum, quando

resultat, & provenit eis aliquod privilegium, seu beneficium: scilicet, ut non excludantur à patruis: Quia noviter respondeo, quòd etiam quando inter se succedunt, resultat commodum, & privilegium: scilicet, quia quando filii ex uno fratre sunt pauciores, quàm alii filii ex altero fratre, resultat eis maximum commodum, quòd succedatur repræsentativè; quia ita succedent, & aliter non; & jura volunt quòd habeant partem, quam pater eorum erat habiturus: Et sic non potest considerari casus in quo non detur utilitas repræsentationis.

14 Item etiam juxta prædicta utiliter quæro, si quis decedat ab intestato, relicto patruo, vel avunculo, & filio fratris jam defuncti: quis eorum præferatur in successione, vel an omnes pariter admittantur? Et videtur quòd omnes pariter concurrant, & admittantur ad successionem in capita, quia uterque eorum est in tertio gradu: (r) Item etiam, quia filii fratrum non succedunt repræsentativè, nisi quando concurrunt cum alio fratre vivo, & sic patruo, vel avunculo eorum, qui sunt in secundo gradu ipsi defuncto: Undè, tunc inducitur per legem, ut subintrent locum parentum defunctorum, ne à proximioribus excludantur; & hoc tantum casu videtur indicta repræsentatio: ergo in nostro casu, & quæstione, cum non concurrant cum fratribus defuncti, sed cum patruis, vel avunculis ejus, existentibus in tertio gradu, non est necessaria, neque justa repræsentatio, & sic omnes pariter debent admitti: & in expressò pro hac sententia, & conclusione videtur casus formalis, in leg. *Memimus, §. Cum autem tertio gradui, Cod. de Legitim. heredib.*

Sed his non obstantibus, ego teneo contrariam sententiam, imò quòd solus filius fratris jam defuncti admittatur, & præferatur patruo, vel avunculo magno, existenti etiam in tertio gradu: quia linea descendens etiam respectu collateralium, semper reputatur proximior, & præferenda per

derivationem naturalem, quàm linea superior collateralium. (s) Secundò, & formaliter, quia indistinctè filius fratris repræsentat patrem ejus defunctum, & sumit ejus vicem, & locum, modò concurrat cum alio fratre defuncto vivo, modò cum aliis filiis alterius fratris mortui: ergò hoc casu etiam repræsentet, quando concurrat cum ejus patruo magno, vel avunculo existente in tertio gradu: Si repræsentat, & subintret locum ejus, ergò præferatur ipsi patruo magno, vel avunculo, sicut pater ejus, & frater defuncti deberet præferri. (t) Tertio, & in expressò probat textus rectè ponderatus in *Authent. de Hered. ab intest. venient. cap. 13. vers. Quando, collat. 9.* Et per prædicta jura licet non sic inducta, istam sententiam, & communem tenet Bald. in *Auth. Post fratres, la 1. Cod. de Legit. hered. & ibi Salic. n. 2. Corn. in Authent. Itaque, Cod. Comm. de Success. vers. Quarto adde, & ibi allegat, ita tenere Franc. de Ramp. Faber. in §. 1. Instit. de Servil. cognat. 4. num. column. 3. Rosell. in Tract. de Success. ab intest. venient. column. 22. num. 17. Quòd procedit, & extenditur, etiamsi sit filius fratris ex uno latere tantum: ita Salic. ubi supra. Nicol. de Ubald. in Tract. de Success. ab intest. column. 50. num. 6. versic. Quarto quæro.*

15 Item etiam juxta prædicta quæro, si in testamento instituat quis fratrem, & filium alterius fratris mortui, an videantur instituti in stirpes, vel in capita? Et breviter dicò, quòd in dubio videantur instituti in stirpes, non verò in capita; & sic eodem modò quò succederent ab intestato: ita determinat Glossator Cifuent. in hac nostra leg. 8. *Taur.* dicens, hoc esse benè notandum in Practica, & allegat Imol. in leg. *Interdum, ff. de Hered. Instit.* Sed salva ejus pace, iste casus est sine dubio, nec procedit ex ratione sua, nec ex dispositione hujus materiæ, sed ex aliis juris principiis: nec Imola, quem ipse allegat, verbum de hoc dicit. Undè in hoc articulo ista est veritas, quòd generaliter si testator colectivo modò instituat fra-

(r) Si tamen quis decederet relicto patruo, vel avunculo, & alterius patru filii, hoc est, *Primos hijos de hermanos*, patruus præferatur, text. in leg. *Avunculo, Cod. Commun. de Success. tractat. Joan. Parlad. lib. 2. Rerum quotidianarum, cap. 15.*

(s) Eandem sententiam tenet Matienz. in *dist. leg. 5. tit. 8. lib. 5. glos. 1. num. 19. respondens ad text. in dist. leg. ultima, §. Cum autem tertio gradui, Cod. de Legit. hered. correctam esse per Authent. Post fratres, la 1. Cod. de Legit. hered. Parlador. lib. 2. Rerum quotidianarum, cap. 25.*

(t) Huic fundamento adde: Non ob stare quòd repræsentatio expressè sit permessa filio fratris tantum ad succedendum cum suo patruo; undè non debet ad hunc casum extendi. Nam respondeo, quòd si repræsentatio ad succedendum permittitur cum eo qui gradu uno proximior est, & videtur potius jus habere, quantum magis censebitur permessa ad excludendum eum, qui in eodem gradu est? Nec rursus obstat, quòd patruus ille etiam repræsentando patrem suum debet præferri; cum pater ejus sit ascendens, hoc est avus ejus de cujus successione tractatur, qui collateralibus quantumcumque proximis præferatur: Nam respondendum est, in ascendentibus non dari repræsentationem, ut supra docetur in leg. 6. num. 5. & vide Matienz. in leg. 5. tit. 8. lib. 5. *Recopil. glos. 1. num. 19.*

fratrem, vel quemlibet alium extraneum hæredem, & similiter instituat filios alterius fratris defuncti, vel vivi, vel cujuslibet extranei; semper censentur instituti in stirpes, & non in capita: Unde, ille frater, vel extraneus habebit dimidiam partem hæreditatis, & filii alterius fratris, vel extranei aliam dimidiam, quia omnes illi conjuncti nomine collectivo habentur pro uno: nisi de mente testatoris aliud constet expressè, vel tacite; quia dixit, quòd æquè, vel pariter, vel æqualiter succedant; quia tunc in capita succederent: textus est notabilis, & expressus, in leg. *Interdum*, ff. de *Hæred. Instit.* & ibi notant Bart. Alber. Ang. Imol. & communiter DD. & prædicta haberent etiam locum, & procederent etiam in qualibet substitutione, secundum DD. ubi supra. Et idem est in legato; nam si testator leget Titio, & filiis ejus, vel alterius, dimidiam partem habebit Titius, dimidiam filii collectivo modo vocati: text. est in leg. *Si quis Attio*, in princip. ff. de *Usufruct. accresc.* cujus verba sunt: *Si quis Attio, & hæredibus suis usufructum legaverit, dimidiam Attius, & dimidiam hæredes ejus habebunt*, & ad hoc notant Odofred. Bart. Alber. Bald. & communiter DD. antiqui.

Quod tamen singulariter intellige, quando illi qui fuerunt vocati nomine collectivo, jam erant nati: secus si essent posthumi, & nondum nati; ut si testator instituat fratrem, vel extraneum, & posthumum, vel posthumos nascituros ex sorore, vel ex alia muliere; quia si plures nascantur, vocantur in capita, quia non potest imputari testatori, quòd non nominavit quemlibet per se, cum nondum essent nati, & jus præsumit quòd si essent nati eos nominaret: Sed quando sunt nati, & non nominavit de per se, sed vocavit eos collectivo modo, jus præsumit quòd testator voluit, quòd omnes habeantur pro uno: textus est bene notandus in leg. *Utrum*, vers. *Sin autem*, ff. de *Reb. dubiis*, quem ibi ad hoc notant & commendant Dyn. & Antiqui: notant & declarant Bart. in leg. *Quidam relegatus*, §. *final.* ejusd. tit. Alber. & Socin. quicquid ibi dicat Paul. de *Castr.* in *dict. leg. Interdum*, in fin. ff. de *Hæred. Instit.* ubi valde commendat hoc. Intellige tamen prædicta, quando principaliter testator vocasset posthumos alterius: secus non principaliter, sed subrogativè loco alterius; ut puta, si testator gravavit filium, vel extraneum hæredem, restituere hæreditatem Titio, & Sejo, vel filiis eorum, ipsis mortuis, vel eorum posthumis: quia tunc, defuncto aliquo fideicommissario, filii ejus nati, vel posthumi tantum consequentur partem, quam

ejus pater erat habiturus: ita sibi singular. Bart. & Paul. in *dict. leg. Utrum*, de *Reb. dubiis*.

16 Advertendum tamen, quòd esset dubium singulare circa propositam questionem, si testator instituat fratrem hæredem, & filios alterius fratris mortui, non collectivo modo, sed sigillatim, nominando eos nomine proprio, an tunc succedant in stirpes, vel in capita? Et teneo pro constanti quòd in capita, quia juris principium est in omni materia: quòd quando plures vocantur, & nominantur in aliqua dispositione per copulativam, semper admittuntur viriliter; & sic in capita: text. in leg. *Reos*, §. *Cum tabulis*, ff. de *Duob. Reis*, text. in leg. *Si pluribus*, ff. de *leg. 2.* text. in leg. *Paulus*, la 2. ff. de *Reg. jur.* text. in leg. 1. *Cod. Si plures una sent.* text. in leg. 3. §. *Si quis ita stipuletur*, de *Eo quòd certo loco*, text. in leg. *Si fundus*, §. *Si duo*, ff. de *Pign.* text. in leg. *Si debet*, eod. tit. Et in expresso ex isto fundamento istam sententiam, & conclusionem tenet Socin. in leg. *Utrum*, ff. de *Reb. dub. final. col. & quest.* licet aliud quòd ipse ibi dicit, non videatur mihi verum.

17 Esset tamen dubium in nostra materia, si testator instituisset simpliciter fratres suos hæredes, vel eis aliquid legasset, an per hoc videatur instituere etiam filios alterius fratris præmortui, vel eis legare? Et videtur quòd sic, quia representativè habentur pro fratribus, & succedunt loco eorum, per supradicta jura: & in expresso, ex isto fundamento, ita tenet Glossa ordinaria in leg. *Cum ita legatur* alias, *Omnia*, §. *final.* ff. de *legat. 2.* in gloss. penult. & ibi Joan. de Imol. in fine: istam etiam conclusionem tenet Corn. in leg. *final. Cod. de Verbor. signific. in fine*, & dicit, hoc esse servandum in practica. Sed ego teneo contrarium, imò, quòd solum admittantur, & præferantur fratres existentes in secundo gradu, non verò filii fratrum præmortuorum; (u) quia in dispositione testatoris magis debet considerari propinqua affectio, & proximitas gradus, quam remota: & in expresso, ex isto fundamento, ita tenet Bald. in *dict. leg. Cum ita legat.* alias, *Omnia*, §. *final.* ff. de *leg. 2.* & Raph. Cuman. ibi Ang. de *Aret.* in §. *Filius*, *Instit. de Hæred. quæ ab intest. difer.* 1. 1. col. Bald. in cap. 1. *final. col. de Feudo, Marchiæ, & Ducat. in Usib. Feudor.* & ibi Jacob. Alvar. in §. *Si Capitanei*, eod. 2. col. num. 2. Jason. notabiliter in leg. 2. *Cod. de Success.* & hic 2. col. Alex. cons. 204. 2. volum. idem Alex. in *Cons.* 4. 4. volum. Bologn. in *Addition. Matthæi in Tract. de Success. ab intestat.* 9. fol. num. 3. facit etiam doctrina. Bart. in leg. *Lucius*, §. *Quæsitum*, ff. de *legat. 3.* ubi dicit, quòd proprie appellatione fra-

(u) Idem tenet Aceved. in leg. 4. tit. 8. lib. 5. *Recopilat.* num. 6. Covarrub. cum aliis ab eo relatis in *Pract. cap. 28.* num. 4. Costa in *Questione de patre, & nepote*, pag. 87. Velasc. de *Jur. Emphiteutico*, quest. 10. num. 31. Spin. alios referens in *Speculo*, glos. 1. in princip. num. *final.*

fratrum veniunt tantum fratres existentes in secundo gradu, non verò posteriores: idem etiam tenet Angel. in leg. 1. in fine, ff. de *Inoffic. testament.* facit etiam doctrina. Jacob. Butr. in leg. 1. *Codic. de Success.* & hic, & ibi Moderni: Bald. & DD. in leg. *Jubemus*, §. *final.* *Codic. Ad Trebellian.*

18 Item adde pro complemento materiæ lineæ collateralis, quòd in ea non habet locum representatio ultra filios fratrum: Unde post eos in nulla alia persona, nec gradu tenet representatio; sed qui proximior est, ille præferatur in successione; & si sunt plures in eodem gradu, illi omnes succedunt in capita, & non in stirpes: textus capitalis, & expressus in *Authentic. Cod. de Hæred. ab intestat. venient.* cap. 3. §. *Si verò neque*, collat. 9. cujus verba sunt: *Si verò neque fratres neque filios fratrum (sicut diximus) defunctus reliquerit, omnes deinceps à latere cognatos ad hæreditatem vocamus, secundum uniuscujusque gradus prærogativam, ut viciniore gradu ipsi reliquis præponantur: si autem plurimi ejusdem gradus inveniuntur, secundum numerum personarum inter eos hæreditas dividatur: quod in capita nostræ leges appellant: & ibi notat Bartol. in 1. notabili, text. in *Authentic. Post fratres*, la 2. *Codic. de Legitim. heredib.* & ibi notant Bartol. Cyn. Alber. Bald. Angel. Salicet. Paul. & Philip. Corn. notant etiam Azo. in *Summa illius tituli.* 2. column. num. 1. Cyn. qui notabiliter declarat in *Authentic. Cessante*, eod. tit. 1. column. in fin. versic. *Et*, (x) etiam Azo. in *Summa, Cod. Commun. de Succession. in fin.* Cyn. in *Authentic.**

(x) Id etiam tenet Covarrub. in *Epitome success. numer. 11.* Matienz. in *dict. leg. 5. tituli. 8. lib. 5. glos. 1. numer. 17.* Aceved. *ibid.* numer. 2. Gregor. in leg. 3. tit. 13. partit. 6. verb. *Pariente*, in fine. Tell. hic numer. 5. & Covarrub. in *Pract. cap. 38.* numer. 4. Spin. in *suo Speculo testament. glos. 1. princip. numer. 47.* ubi enumerat casus, in quibus filius patris personam representat, *lib. 1. tit. 1. de Majoratibus*, tamen est hæc sententia, ut non procedat in Majoratibus, in quibus representationi locus est in linea collateralis etiam ultra fratrum filios, & sic ultra tertium gradum: ut docet Emman. Costa in *Tract. de Majorat. bonorum patrimonial. limitation.* 3. num. 31. Covarrub. in *Pract. Quest. cap. 38.* num. 10. versic. *Ad intellectum*, & lib. 3. *Variar. resolut. cap. 7.* num. 19. & 10. Quod & de jure communi procedit, ut videbitur infra, num. 19. ibi: *Sed adhuc hoc casu.* Et de jure Regio indubitatum asserit inferius, ibi: *Sed hodie in nostro Regno.* Ad cujus limitationis perfectam cognitionem, videas sequentem articulum.

(y) Hinc expressè colligi licet, in majoratibus inter descendentes ex linea collateralis, etiam respectu constituentis majoratum, representationem admitti ultra tertium gradum: quod etiam Costa placuit in *Tract. de Majoratib. bonorum patrimonialium*, numer. 31. Covarrub. in *Pract. cap. 38. num. 10.* versic. *Tertio ad intellectum.* Aceved. in leg. 5. tituli. 7. lib. 5. *Recopilat.* num. 3. Molin. in *lib. 3. de Primogen. capit. 7.* numer. 9. & 10. Matienz. in leg. 5. tituli. 7. lib. 5. *Recopilat.* gloss. 4. numer. *final.* qui injustè me increpat, contrariam tenere me existimans, ex verbis meis deducens, ibi: *Ex quo videbatur inferendum*, quæ, si bene considerentur, nec affirmativa, nec questionis decisiva sunt: Quod ex eo constat, quòd inferius ipse doceo, ibi: *Sed adhuc, &c.* Item, & ex verbo, *Videbatur*, quo non sine mysterio usus sum, ad imperfectionem, & ambiguitatem denotandam, juxta vulgatam regulam, leg. 1. §. *Defecisse videtur*, & ibi DD. ff. de *Vi, & vi armat.* & ex sequentibus verbis, ibi: *Sed hodie in nostro Regno, ubi de jure Regio attenda leg. 40. id indubitatum*

in nostro Regno tenendum est, quòd tam in linea descendenti, quam in transversali, præferatur filius, vel descendens ex majori præmortuo: (z) ita disponit lex 40. infra. His leg. Taur. in 2. part. & iste est verissimus sensus, qui hodiè per me dilucidatus est. Et hoc casu potest esse clarum exemplum: Si fortè majoratus, vel vinculum incepit inter descendentes fundatoris, sed in defectum eorum jam pervenit ad collaterales: nam si concurrat filius secundus ultimi possessoris, & filius, nepos, vel descendens primogeniti filii mortui, præfertur filius, vel nepos hujus filii primogeniti. Similiter potest contingere, & verificari, quando à principio constituens non haberet filios, nec descendentes, & vocavit collaterales, & deinceps proximiores in gradu: Nam si postea tempore mortis alicujus possessoris concurrat filius secundus ejus, & filius, nepos, vel descendens alterius filii primogeniti, debet præferri iste filius, nepos, vel descendens primogeniti. Advertendum tamen, quòd hoc clarè procedit, quando isti qui concurrunt sunt descendentes ex ultimo possessore mortuo; quia tunc, modo sint descendentes primi fundatoris, modò respectu ejus sint collaterales, semper filius primogeniti excludit filium secundum: & ita procedunt superiora; & in istis terminis loquitur prædict. lex 40. infra, His leg. Taur.

20 Item adde in materia successionis ab intestato, quòd deficiente linea collateralis (de qua plenè dictum est) & sic post decimum gradum, admittuntur vir, & uxor: (A) Undè, si quis decedat ab intestato absque descendentes, & collateralibus, succedit sibi uxor, & similiter uxor maritus: text. est in leg. Unica, ff. Unde

ten. procedere doceo. Nec obstat quod ego in fine istius numeri dico, ibi: *Advertendum, &c.* hoc clarè procedere, scilicèt, repræsentationem dari ultra tertium gradum in majoratibus inter collaterales, quando hi qui concurrunt sunt descendentes ex ultimo possessore mortuo: Quia non idèd negat repræsentationem esse dandam, quando non sunt descendentes fundatoris, seu ultimi possessoris: licèt hoc non sine dubio procedat hoc casu, & licèt contrariam sententiam, prout ipse Matienz. contendit, tenere videar, defendi optimè posse, & sustineri, prout eam tenet Gregor. Lop. in leg. tit. 15. part. 2. verb. *El pariente mas propinquo*, column. 2. vers. *Sed quis si aliquis*, & licèt satis confusè, Mier. in Tract. de Major. 2. part. quest. 6. num. 31. & doctè Velazq. de Avendañ. latèque contrariæ partis fundamentis respondet in leg. 40. Taur. gloss. 14. d. num. 20. usq. ad fin. gloss.

(z) Idem etiam tenet Matienz. ubi supra, numer. 16. ad fin. & Aceved. in dict. leg. 5. tit. 8. lib. 5. Recopilat. numer. 4. cum aliis quos ipsi allegant, & Covarrub. in Practic. Question. capit. 8. num. 9. & 10.

(A) Idem tenet Matienz. in dict. leg. 5. tit. 8. lib. 5. Recopilat. gloss. 1. numer. 20. cum aliis quos ipse congerit Roj. in Epitome success. capit. 33. ubi plures utilitates quas maritus, & uxor ex hac successione consequuntur, enumerat. Illud enim consideratione dignum est, quòd si matrimonium fuit absque dote contractum, uxorque præmoriens sit dives, & vir superstes inops sit, tunc vir succedit cum liberis communibus in quarta parte bonorum uxoris: text. in Authentic. Præterea, Cod. Unde vir, & uxor. & in leg. 7. tit. 1. part. 3. tradunt DD. in leg. 1. Solut. matrim. Segura in leg. Cohæredi, §. Cum filie, num. 210. de Vulgar. Castell. in leg. 3. Taur. cum aliis quos allegat Spin. in Speculo testament. glos. 1. princip. num. 36. in fine.

vir, & uxor. text. in leg. 1. Codic. eod. tit. cujus verba sunt: *Maritus, & uxor ab intestato invicem sibi in solidum pro antiquo jure succedunt, quoties deficit omnis parentum, vel liberorum, seu propinquorum legitima, vel naturalis successio, fisco escluso*, text. in leg. 1. §. 1. ff. Si Tabull. testament. null. ext. text. in leg. 6. propè fin. tit. 13. part. 6. Et ratio est, propter unionem quæ est inter maritum, & uxorem; sunt enim socii divinx, & humanæ domus, ut in leg. 1. ff. de Rit. nuptiar. text. in leg. Adversus, Cod. de Crimin. expilat. hæred. text. in §. 1. Instit. de Patria potestate, facit text. in leg. final. §. Item rescripserunt, ff. Ad municipal. præterea: *Sunt duo in carne una, & propter hanc relinquet homo patrem, & matrem; ut in cap. Debitum, de Bigamis, & in cap. Gaudeamus, vers. 1. de Divortii, & in cap. Fraternalitatis, caus. 35. quest. 10.* Originaliter. Genes. cap. 2. in fine. Matth. cap. 19. in princ. Marc. cap. 10. Paul. in Epistol. ad Ephes. cap. 5. in fin. & istam rationem ponit originaliter Odofred. in leg. 1. Cod. de His qui se deser. col. 3. in fin. vers. *In uxore autem, Jason. in dict. leg. 1. Cod. Unde vir, & uxor. 1. col. lat.* Philip. Dec. ibi, qui notabiliter istam rationem declarat, 1. column. in princip. Nicol. de Ubaldis, nullum authorem allegando, in Tract. de Success. ab intest. column. 1. num. 2.

21 Quod notabiliter extendit, ut procedat nedum in uxore jam velata, & conjuncta, sed etiam in sponsa de præsentis; licèt secùs in sponsa de futuro: Ita determinat Bald. in dict. leg. 1. Cod. Unde vir, & uxor. 2. column. in princip. num. 4. & ibi Salic. column. 1. in fin. numer. 8. Alexand. final. column. num. 10. Jason. 1. column. Corn. penult. column. Dec. notabiliter column. 2. num. 6. (Ro-

Roman. 4. column. num. 12. Bolognin. in Additionib. ad Matth. in Tractat. de Success. ab intestat. 14. fol. 4. column. num. 2. (b). Pro qua sententia facit text. in leg. Nuptias, ff. de Regul. jur. cujus verba sunt: *Nuptias non concubitus, sed consensus facit*. text. in leg. Cum hic status, §. Si mulier, & maritus, ff. de Donation. inter vir. & uxor. text. in leg. Nihil, ff. Rerum amot. text. in leg. Cui fuerit, de Condition. & demonstr. text. in l. final. Cod. de Divort. 1. resol. text. in Authentic. de Nupt. cap. Nuptias, Collat. 4. text. in cap. penult. de Sponsalib. text. in cap. final. de Spons. duor. text. in cap. Conjuges, Caus. 27. quest. 2. text. in leg. Falsus, §. Julianus, ff. Quod falso tut. autor. text. in leg. Quod servus, ff. de Condition. caus. dat. Et adde, quòd ista conclusio posset verificari, quando clarè constat non esse aliquem ex linea descendenti, ascendenti, nec collateralis. Secundo posset verificari hodiè in nostro Regno, quando filius, vel filia Clerici, vel Monialis, conjugatus, vel conjugata, decederet sine prole legitima: quia sibi invicem succedent; cum tali casu non possint succedere ascendentes, nec collaterales, ut supra benè conclusum est. Tertio posset verificari hodiè in nostro Regno, quando quis esset natus, vel nata ex damnabili coitu, per quem mater incurreret pœnam mortis, ut adulterii: quia si sit conjugatus, vel conjugata, & decesserit sine legitima prole, invicem sibi succederent, exclusis ascendentes, & collateralibus, attenda leg. 9. Taur. & his quæ ibi dixi.

Unum tamen est, quòd talis successio quæ defertur inter maritum, & uxorem, defertur de jure tantum prætorio, & non civili: undè debet agnosci bonorum possessio coram iudice, secundum dispositionem text. in leg. fin. Cod. Qui admitt. cum Materia, & infra centum dies, ut in l. 1. §. Si intra, & §. Largius, ff. de Success. edit. & in l. penult. ff. Quis ordo in bon. poss. serv. & in l. 2. Cod. Qui admitt. & in §. Cum igitur, vers. Liberis, Instit. de Bon. possess. Advertendum tamen, quòd hodiè in nostro Regno succederent de jure civili, & intra 30. annos possent adire hæreditatem, & extra iudicium, sicut fit in successione delata de jure civili: quia considero, quòd expressè per legem Partit. conceditur ista successio; quæ lex est facta à Rege hujus Regni non recognoscente superiorem; unde est propria lex civilis: & est ista nova, & utilis consideratio in materia.

22 Item adde, quòd ad hoc ut ista successio inter maritum, & uxorem habeat locum, requiritur quòd matrimonium duret inter eos cum bona

gratia, & concordia, usque ad mortem: textus est formalis in dict. l. unica, ff. Unde vir & uxor. (c). Undè, si hodiè inter eos fieret divortium quoad thorum propter adulterium, vel sævitiam, nullus succedet alteri: ita Petr. de Bellaper. in leg. 1. Cod. Unde vir & uxor. propè fin. licèt litera ejus sit corrupta: idem tenent ibi Cyn. in fin. Alberic. in fin. Jas. 1. column. vers. *Quarto fallit.* Corn. 2. column. in fin. Philip. Dec. notabiliter, 2. column. num. 10. Nec ego distinguerem, cujus culpa esset divortium factum: & istam partem videtur tenere Nicol. Ubald. in Tractat. de Success. ab intestat. pen. fol. 3. column. num. 6. dicens, istum passum ab aliquo non tactum; & relinquit cogitandum: Et istam partem teneo, licèt Dec. in dict. leg. 1. apertè vellet contrarium.

24 Item adde, quòd si pupillus decedat, non extantibus agnatis, vel cognatis, succedit tutor testamentarius, vel dativus quem habet: ista est Glossa singularis, & unica in leg. Quo tutela, ff. de Regul. jur. argumento text. ibi, in princip. & ad hoc dicit eam unicam Bald. in leg. Si quis filio exheredato, §. Ejus in fin. ff. de Injust. rupt. eam etiam tenent Bald. in leg. Si qua illustris, Cod. Ad Orph. column. 1. in fin. num. 6. Platea in leg. 1. Cod. de Bonis vacant. lib. 10. penultim. column. Angel. & Paul. in leg. Nutritoribus, Cod. Commun. de success. Contrariam tamen conclusionem sequitur Bald. in dict. leg. Quo tutela (d), imò; quòd nullo modò tutor possit succedere, cum lege non caveatur; & sufficienter respondet ad text. ibi, & ad omnia in contrarium adducta, & idem tenent Oldrad. & Jacob. de Aretin. ibi, secundum eum: & contrarium etiam tenet Bart. benè ponderando text. ibi, in leg. Nutritoribus, Cod. Commun. de success. & ibi etiam tenent contrarium Bald. Salic. & Corn. qui dicit hanc esse magis communem opinionem, Rom. in leg. 1. Cod. Unde vir & uxor. column. 3. num. 8. & 9.

Item etiam adde, quòd si quis decedat ab intestato infanti ætate, vel majori, non relictis descendentes, ascendentes, nec collateralibus, non succedet sibi educatrix quæ ipsum lactavit, nec nutritor, vel alumnus ejus, maritus ipsius educatrici: & eodem modò si sit fatuus, non succedet ei nutritor, vel educator, qui eum expositum collegit: textus est notabilis, qui utroque modò potest intelligi, in l. Nutritoribus, Cod. Commun. de success. cujus verba sunt: *Nutritoribus hoc nomine nec civili, nec honorario jure defertur hæreditas*, & ad hoc secundum utrumque sensum notant. Glos. 1. ordinar. Bart. Bald. Angel. Salic. Paul. de Castr. qui

(b) Vide Matienz. ubi supra & Covarrub. in Epitome success. num. 11. ad fin. idem tenentes.

(c) Vide Matienz. in leg. 5. tit. 8. lib. 1. plures alios allegantem glos. 1. num. 21.

(d) Spin. in Speculo testament. glos. 1. in princip. num. 36. & 37.

qui melius quam alius declarat: istud apertè probat *lex 3. tit. 2. partit. 4.* Et de eodem modò vitricus non succedit privigno, vel è contrariè text. in *leg. Vitrico, Cod. Comm. de success.* & ibi notant Bald. Paul. de Castr. Raph. Corn. & communiter DD. licet loco patris habeatur: ut in *leg. Si paterno affectu, Cod. de Negot. gest.* Similiter etiam non succedit quis ab intestato suo patri spirituali, neque è contra; quia inter eos est quædam gratuita, & sancta communio: quæ non est dicenda consanguinitas, sed spiritualis proximitas: ita notant Nicol. de Ubald. in *Tractat. de Success. ab intestat. 4. column. num. 13.*

25 Item adde, quòd eodem modò, si quis moritur ab intestato in Hospitali tamquam advena, peregrinus, vel ex devotione, vel ex eo quòd verè sit pauper, non potest in aliquo succedere Hospitali, vel alius quilibet privatus, vel publicus hospitator: text. est in *Authentic. Omnes peregrini, Cod. Comm. de succes. ibi: Si verò intestati decesserint, ad Hospitem nihil perveniet, & ibi tenent Bart. Bald. Angel. Paul. & communiter DD. text. in cap. Nos Federicus, §. Omnes peregrini, de Statutis, & consuetudinibus contra libertates Ecclesie editis, &c. in Usib. feud. & idem disponunt *leges 30. & 31. tit. 1. partit. 6.* quas vide, *leg. 2. & 3. tit. 9. lib. 1. Ordinament.* Unum tamen nota, quòd isto casu, deficiente omni linea, dato quòd non possit in aliquo succedere Hospitali, tamen non succedat Fiscus; sed bona defuncti debent tradi Episcopo loci ubi decessit, & per eum debent erogari in causas pias: text. est in *diff. Authentic. Omnes peregrini*, versic. *Si verò*, & sic isto casu excluditur Fiscus: & per illum text. ita expressè tenent ibi Bald. *column. 1. n. 3.* Angel. *ibi*, & Corn. *column. 2. num. 2.* & ita disponit expressè *lex 31. tit. 1. partit. 6.* Quòd tamen intellige in bonis mobilibus: quòd patet, quia illa tantum portat secum talis advena, vel peregrinus; unde, secus esset in rebus immobilibus: & ita declarant ibi Bald. & Angel. & hoc est tenendum, quicquid ibi dicat Corn.*

26 Postremò in nostra materia Successionis ab intestato adde, quòd si quis decedat ab intestato, non relictis descendentes, ascendentes, vel collateralibus, nec conjuge; tunc succedit Fiscus universaliter: text. est in *§. final. ff. de Jure Fisci, textus in leg. 1. Cod. de Bonis vacantibus, lib. 10.* cujus verba sunt: *Scire debet Gravitas tua, intestatorum res qui sine legitimo hærede decesserint fisci nostri rationibus vendicandas*, text. in *leg. Vacantia, eod. tit. textus in leg. Jubemus, versic. Intestatorum, Cod. de Præpositis sacri cubiculi, &c. lib. 12. text. in leg. 1. Cod. Unde vir & uxor, in fin. text. in leg. Si bona, Cod. de Bonis autorit. Judic. possid. text. in leg. 1. post princ. ff. de Success. edit. text. in leg. unica, §. Cum au-*

tem, versic. *Quod si hoc non sit, Cod. de Caducis tollend. & idem disponit lex 6. in fin. tit. 13. partit. 6.* Et adde, quòd potest constare non esse hæredem legitimum, quando ad instantiam fisci fiunt proclama, & bannimenta, ut intra certum tempus appareat, si sit aliquis legitimus hæres: istam practicam ponit Paulus in *dicta lege Si bona, Cod. de Bonis autor. jud. poss.*

Item adde, quòd hoc casu, si aliquod monasterium, vel persona habeat privilegium à Rege petendi bona intestatorum, debet intelligi ut habeat bona defuncti ab intestato, eo casu quo non sit aliquis legitimus successor, sed bona pertinerent fisco: quia loco ejus habebit monasterium, vel persona quæ habeat illud privilegium: ita disponit *lex 1. tit. 8. lib. 1. Ordinament. & lex 8. tit. 12. lib. 3. Ordinament.* Hodie tamen, quando talibus conceditur privilegium petendi quintum bonorum descendentes ab intestato, intelligitur si non habeat descendentes, nec collaterales legitimos usque ad quartum gradum, ita *Pragmatic. fol. 160. column. 4.*

T E X T. I X.

Los hijos bastardos ilegítimos, de qualquier calidad que sean, no puedan heredar à sus madres ex testamento, ni ab intestato, en caso que tengan sus madres hijo, ò hijos, ò descendientes legítimos: pero bien permitimos, que les puedan en vida, ò en muerte mandar fasta la quinta parte de sus bienes, de la qual podrian disponer por su alma; y no mas, ni allende. Y en caso que no tenga la muger hijos, ò descendientes legítimos, aunque tenga padre, ò madre, ò ascendientes legítimos, mandamos, que el hijo, ò hijos, ò descendientes que tuviere naturales, ò spurios, por su orden y grado le sean herederos legítimos ex testamento, y ab intestato: salvo si los tales hijos fueren de damnado, y punible ayuntamiento de parte de la madre; que en tal caso mandamos, no puedan heredar à sus madres ex testamento, ni ab intestato: Pero bien permitimos, que les puedan en vida, ò en muerte mandar fasta la quinta parte de sus bienes, y no mas, de lo que podian disponer por su alma: Y de la tal parte, despues que la ovieren, puedan disponer en su vida, ò al tiempo de su muerte los dichos hijos ilegítimos, como quisieren. Y queremos, y mandamos, que entonces se entienda y diga damnado y punible ayuntamiento quando la madre por el tal ayuntamiento incurriere en pena de muerte natural: salvo si fueren los hijos de Clerigos, ò Frayles, ò Freyles, ò de Monjas professas; que en tal caso, aunque por

el tal ayuntamiento no incurra la madre en pena de muerte; mandamos, que se guarde lo contenido en la Ley que hizo el Señor Rey Don Juan el Primero en la Ciudad de Soria, que habla sobre la sucesion de los hijos de los Clerigos.

Id est:

Spurii ilegítimi, cujuscumque sint qualitatis, non possunt matrum esse hæredes ex testamento, neque ab intestato, si matres habeant filium, aut filios, aut descendentes legítimos: Benè tamen permitimus, ut aut in morte, aut in vita possint eis legare usque ad quintam partem suorum bonorum, (de qua pro anima sua possunt disponere) & non amplius, neque præterea. Ceterum si mulier non habuerit filios, aut descendentes legítimos, etiamsi habeat patrem, aut matrem, aut ascendentes legítimos, Præcipimus, ut filius, aut filii, aut descendentes quos habuerit, naturales aut spurii, suo ordine & gradu sint ei hæredes legítimi ex testamento, & ab intestato: Nisi ejusmodi filii fuerint ex damnato, & punibili concubitu ex parte matris: Nam in ejusmodi casu præcipimus, ne matrum hæredes esse possint ex testamento, neque ab intestato; Benè tamen permitimus, ut possint illis, vel in morte vel in vita legare usque ad quintam partem suorum bonorum, (scilicet) non amplius eo de quo possent pro anima sua disponere. De qua parte ilegítimi ejusmodi, post quam eam habuerint, possint aut in vita, aut in morte, prout libuerit, disponere. Et volumus, & præcipimus, ut damnatus, & punibilis concubitus intelligatur, & dicatur, cum mater per ejusmodi concubitum incurrerit in pœnam mortis naturalis: Nisi proles fuerint ex Clericis, aut Monachis, aut Comendatariis, vel Equitibus professis Ordinum Militarium (hoc est Freyles) aut Monacharum professorum: Nam in ejusmodi casu, etiamsi in pœnam mortis non incurrat mater, præcipimus ut observetur quod habet Lex à D. Rege D. Joanne I. Sorie condita; in qua agitur de filiorum Clericorum successione.

T E X T. X.

Mandamos, que en caso que el padre ò la madre sea obligado à dar alimento à alguno de sus hijos ilegítimos en su vida, ò al tiempo de su muerte, que por virtud de la tal obligacion no le puedan mandar mas de la quinta parte de sus bienes, de la que podia disponer por su alma; y por causa de los dichos alimentos, no sea capáz el tal hijo ilegítimo: De la qual parte, despues que la oviere el tal hijo, pueda en su vida, ò en su muerte facer lo que quisiere, ò por bien tuviere. Pero si el tal hijo fuere natural, y el padre no tuviere hijos, ò descendientes legítimos; Mandamos, Anton. Gomez. ad Leg. Tauri.

que el padre le pueda mandar justamente de sus bienes todo lo que quisiere, aunque tenga ascendientes legítimos.

Id est:

Præcipimus, ut in casu quo pater, aut mater teneantur præstare victum alicui ex suis filiis ilegítimis, dum vixerit, aut in tempore mortis suæ, non possit virtute ejus obligationis ei legare ultra eam quintam partem suorum bonorum, de qua pro anima sua poterat disponere; neque propter ejusmodi victum, filius ilegítimus sit capaciosior (scilicet amplioris hæreditatis): De qua pater postquam eam habuerit, possit aut in vita, aut in morte, prout voluerit, aut ei libuerit disponere. Verum si ejusdem filius fuerit naturalis, & pater non habuerit filios, aut descendentes legítimos; Præcipimus ut pater justè possit ei legare ex suis bonis quantum voluerit, etiamsi habeat legítimos ascendentes.

T E X T. X I.

Y Porque no se pueda dudar quales son hijos naturales: Ordenamos, y mandamos, que entonces se digan ser los hijos naturales, quando al tiempo que nascieren, ò fueren concebidos, sus padres podian casar con sus madres justamente sin dispensacion: con tanto, que el padre le reconozca por su hijo, puesto que no aya tenido la muger de quien lo ovo en su casa, ni sea una sola: Ca concurriendo en el hijo las calidades susodichas, mandamos que sea hijo natural.

Id est:

Ne in dubium verti possit; Qui sint filii naturales? Ordinamus, ac præcipimus, aut proles tunc naturales esse dicantur, cum tempore natiuitatis, aut conceptionis ipsorum patres ducere potuissent eorum matres justè, & absque dispensatione, modò ipsum pro filio recognoscat pater, quamvis non habuerit domi suæ eam fœminam de qua illum suscepit, nec fuerit una sola. * Supradictis enim qualitibus in prole concurrentibus; Præcipimus, ut sit proles naturalis.

* Id est, quamvis habuerit plusquam unam concubinam.

T E X T. X I I.

Si alguno fuere legitimado por rescripto, ò privilegio nuestro, ò de los Reyes que de Nos vinieren, aunque sea legitimado para heredar los bienes de sus padres, ò madres, ò de sus abuelos; y despues su padre, ò madre, ò abuelos ovieren algun hijo, ò nieto descendiente legítimo, ò de legítimo matrimonio nascido, ò legitimado por subsiguiente matrimonio; el